

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

I. Carolus Martellus episcopatus pro arbitrio dabat. Lux tamen quædam electionis affulsit per illas tempestates.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

corum conventibus in regno & dominio nostro constitutis, eternam in Domino salutem. Regi Regum, per quem Reges regnant, reverentiam debitam exhibentes, & sponsa ejus sancte videlicet Ecclesiae, integram libertatem conservare volentes, pessimam conuentudinem a nobis haec tenus obseruatam, qua electionem Praetorium sine nostro consilio & assensu procedere non permittebamus, amore Dei & sancte Ecclesiae, & pro remedio animarum nostrarum & parentum nostrorum, relaxamus; vobisque & universis successoribus vestris & conventibus in omni iurisdictione nostra constitutis liberam eligendi facultatem per nos & per omnes successores nostros, assensu regio minimè requisito, in perpetuum indulgimus. Hoc solum nobis & successoribus nostris reseruant, ut liberè & canonice electus, in signum regiae fidelitatis nobis & successoribus nostris debeat presentari. *N* O *S* igitur devotionem regiam in Domino commendantes, & approbantes in hac parte statutum ipsius, illud auctoritate apostolica confirmamus, & presentis scripti patrocinio communimus. Nulls ergo omnino hominum licet hanc paginam nostra conformatio[n]em infringere, vel ei au[tem] temerario contrarie. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei & beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus se noverit accusatur. Datum Corneti I I. Kal. Novemb[ris], pontificatus nostri anno decimo.

Post Innocentij tamen pontificatum, Ferdinandus Rex Castellar[um] contendebat Episcopos eligi non posse absque assensu regio; ut colligunt ex epistola Honorij IIII ad Episcopum Burgensem, quæ exstat in quinta collectione Decretalium, Titulo de restitutione spoliatorum.

C A P V T XI.

Synopsis.

I. *Carolus Martellus episcopatus pro arbitrio dabat. Lux tamen quadam electionis affulsi per illas tempestates.*

II. *Tum laici fruebantur episcopatibus; ob summam vivendi licentiam. Quia de re Zachariam Pontificem graviter monuit Bonifacius Archiepiscopus Moguntinus. Principia vero mali labes sunt Ecclesia Remensi, qua per multos annos sine Episcopo fuit.*

III. *Sub Carlomanno, Martelli filio, instituti Episcopi Principis arbitrio, cum consilio Episcoporum & procerum. Quia de re Francis gratulatur Papa Zacharias in epistole ad eos data.*

IV. *Idem prouersus alcum est a Pippino, Carlomanni fratre, in parte regni que imperio ejus subserbat. quia de re ad Zachariam resulit. Is vero letabundus, ejus acta laudavit.*

V. *Lupus Ferriensis dicere videtur Pippinum na egisse ex privilegio sibi indulto à Zacharia. Sed verba ejus intelligenda sunt de ratiabilitate Zachariae, non autem de mandato aliquo antecedenti. Bonifacius Moguntinus agnoscet Principum in hoc electionum negotio autoritatem.*

VI. *Pippinus, post adeptum regnum, cunctem ordinem tenuit in constituendis Episcopis.*

I. **N**EUNTE autem seculo octavo, cum Dux Francorum Carolus cognomo Tom. II.

mento Martellus omnia bona ecclesiastica invasisset, episcopatus quoque pro arbitrio tradebat. Attamen inter densas illas tenebras electionis lux quædam affulsi in Aurelianensi civitate anno D C X V I I. quando Eucherius illi Ecclesiae praefectus est. *Quippe omnis ejus loci plebs congregata, inquit auctor vita ejus, ad Carolum inclivum Francorum Principem legatos cum munib[us] & humili prece mittit, pro Eucherio felicet. Ille disponente Domino ratum habuit quod ab eo humilius poscebant.*

II. Piget sequentis temporis turpitudinem patefacere, quando nulla in Episcopis dignitas, nulla in Ecclesiis disciplina, sed in rerum civilium perturbatione, ecclesiastici quoque ordinis sola vigebat deploranda confusio; adeo ut laici episcopatibus fruerentur. Quia de re Zachariam Papam mouuit Bonifacius his verbis anno septingentissimo quadragesimo secundo. *F*ranci, ut seniores dicunt, plusquam per tempus octoginta annorum synodus non fecerunt, nec Archiepiscopum habuerunt, nec Ecclesie canonica iura alicubi fundabant vel renovabant. Modò autem maxima ex parte per civitates episcopales sedes traditæ sunt laici ad possidendum, vel adulteratis Clericis, scortatoribus, & publicanis seculariatur ad perfundendum. Hæc pernicioса dilapidatio affixit præcipue Ecclesiam Remensem, quæ tunc & postea per multis annos sine Episcopo fuit, & res Ecclesie de illo episcopatu sumi ablata, & per laicos divisa, sicut & de aliis episcopatibus, ut loquitur Hadrianus primus in privilegio dato Ecclesie Remensi apud Flodoardum. Addit autem Bonifacius Carlomanum Ducem Francorum cogitare de synodo congreganda; ut quæ collapsa est vel potius, ut ille loquitur, calcata & dissipata religio possit in aliquo corrigi & emendari; petique à Zacharia ejus habendi Concilij licentiam, quam iste libentissimè concepsit.

III. Carlomannus vero statim Concilium coegerit in Germania, praesente Bonifacio Legato Papæ: cuius acta confirmata sunt in frequentiore synodo habita apud Liptinas anno septingentissimo quadragesimo tertio. Primo autem prioris illius synodi canone (pulsis, ut par erat, laicis ab episcopatum possessione, imò vero & infamibus Clericis, qui redditus suos faciebant) docet Carlomannus se per civitates ordinasse Episcopos per consilium sacerdotum, religiosorum, & optimatum suorum, & constituisse super eos Archiepiscopum, qui est Missus sancti Petri. Hacque ratione ecclesiastica disciplina emergere coepit ex priori colluvie, constitutis scilicet Episcopis juxta edictum Clotarii

Eee